

I nderuar zoti Kryetar,

I nderuar zoti Kryeministër,

Të nderuar zotërinj Deputetë e anëtarë të Kabinetit Qeveritar,

Të nderuar të ftuar,

Edhe për këtë vit, kam kënaqësinë, por edhe përgjegjësinë të paraqes Raportin e punës për vitin 2018 të institucionit të Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Është e rëndësishme të konstatoj konsolidimin e praktikës që u jep mundësinë Institucioneve të Pavarura për të prezantuar punën dhe veprimtarinë e tyre në Komision dhe në seancë plenare në Kuvend.

Por nga ana tjetër, nuk mund të mos shpreh keqardhjen për kontributin e munguar të opozitës për të gjithë këto vite, për një Institucion Kombëtar të të Drejtave të Njeriut apo edhe Institucion Integriteti, si konsiderohet Zyra e Komisionerit.

Me duhet të nënvizoj dhe të vlerësoj mbështetjen që Kuvendi dhe Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut i kanë dhënë Zyrës së Komisionerit, ashtu si edhe Këshilli i Ministrave, edhe për vitin 2018.

Hartimi i Raportit bazohet në monitorimin dhe zbatimin e ligjit nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit” dhe ligjit nr. 9887/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”. Të drejtat e parashikuara në ligjet e sipërcituara, janë pjesë e aktit më të lartë të vendit tonë, Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, konkretisht në nenet 23 dhe 35 të saj.

Veprimtaria e Zyrës së Komisionerit mbështetet në zbatimin me korrektësi edhe të rekomandimeve të Rezolutës së Kuvendit të Shqipërisë “Për vlerësimin e veprimtarisë së Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale për vitin 2017”, si dhe në realizimin dhe përmbushjen e detyrimeve që burojnë nga procesi i integritetit evropian.

Zyrës së Komisionerit i burojnë detyrime edhe nga zbatimi i ligjeve të tjera te veçanta si:

- Ligji nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”;
- Ligji nr. 60/2016 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”;
- Ligji nr. 71/2016 “Për kontrollin kufitar”;
- Ligji nr. 19/2016 “Për masat shitesë të sigurisë publike”;
- Ligji nr. 12/2018 “Për vlerësimin kalimtar dhe periodik të punonjësve të Policisë së Shtetit, Gardës dhe SHÇBA në MB”.

Gjatë vitit 2018, Zyra e Komisionerit ka vijuar punën lidhur me zbatimin dhe monitorimin e ligjit nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”. Mbikëqyrja e zbatimit të këtij ligji, kryhet nëpërmjet monitorimit të elementëve të ndryshëm të tij, si p.sh. numri i autoriteteve publike që kanë hartuar programet e transparencës, koordinatorë të caktuar nga autoritetet publike, përditësimi i regjistrit të kërkesave dhe përgjigjeve, numri i ankesave të shqyrtuara, hetimet e kryera, seanca dëgjimore të zhvilluara, si dhe vendimet e dhëna.

Gjatë vitit **2018**, pranë Zyrës së Komisionerit u depozituan **820 ankesa**.

Zyra e Komisionerit ka realizuar **93** hetime administrative, janë dërguar pranë autoriteteve publike **195** kërkesa për parashtrime, janë realizuar **29** seanca dëgjimore dhe janë dhënë **37** vendime për autoritetet publike. Nga monitorimi i autoriteteve publike ka rezultuar se:

- **219** Autoritete Publike kanë bërë publik **Programin e Transparencës**
- **331** Autoritete Publike kanë caktuar **Koordinator për të drejtën e informimit**
- **178** Autoritete Publike kanë publikuar **Regjistrin e kërkesave dhe përgjigjeve**

Në institucionet e vetëqeverisjes vendore:

- ✓ Vihet re një përmirësim i dukshëm për sa i përket problematikave me ndërtimin e faqeve të internetit, çka sjell lehtësi në aksesimin e informacionit;
- ✓ Pjesa më e madhe e bashkive kanë publikuar programin e transparencës, por informacioni nuk është i përditësuar apo i linkuar, sikurse parashikohet në ligj. Konkretisht një nga informacionet që

vijon të mos publikohet është ai që lidhet me buxhetin, prokurimet dhe raportet e auditimit;

- ✓ Disa bashki kanë publikuar regjistrin e kërkesave dhe përgjigjeve, por problematik mbetet përditësimi i tij.

Nga monitorimi, në *organet e pushtetit qendror dhe institucioneve të varësisë*, konstatohet se:

- ✓ Programet e transparencës nuk janë të përditësuara dhe mungon një pjesë e dokumenteve të cilat duhet të jenë të publikuara, në kuptim të nenit 7 të ligjit “Për të drejtën e informimit”. Një nga informacionet që vijon të mos publikohet është ai që lidhet me buxhetin, prokurimet dhe raportet e auditimit;
- ✓ Konstatohet se koordinatorët për të drejtën e informimit, janë në nivel specialisti dhe kanë akses të limituar në strukturat e tjera veçanërisht në ministri. Kjo sjell vështirësi në vënien në dispozicion të dokumentacionit të kërkuar brenda afatit 10-ditor.
- ✓ Gjithashtu, janë konstatuar raste kur kërkesat për informacion nuk kalojnë tek koordinatori, por delegohen në struktura të tjera, duke u trajtuar njësoj si shkresat e tjera, që lidhen me aktivitetin e përditshëm të autoritetit publik.
- ✓ Koordinatorët e të drejtës për informim nuk zotërojnë njohuritë e mjaftueshme për kuadrin ligjor, çka sjell që zbatimi i këtij ligji të mos jetë në nivelin e duhur. Ky fakt bëhet pengesë dhe për rolin që ata duhet të luajnë lidhur me koordinimin e mbledhjes së informacionit.

Po ashtu, problematik ka rezultuar në sektorë të ndryshëm mos dhënia e informacionit publik duke keqinterpretuar parimin e konfidencialitetit dhe kufizimet e nenit 17 të ligjit nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”.

Gjatë vitit 2018 janë paraqitur **245** ankesa, nga të cilat **170** kanë rezultuar në përputhje me ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale. Për zgjidhjen e drejtë dhe të plotë të ankesave janë zhvilluar sipas rastit inspektive administrative pranë kontrolluesve të ndryshëm si:

institucione financiare, institucione të mbledhjes së borxhit, telekomunikacion, media online etj., si dhe janë ndjekur të gjitha hapat procedurale sipas Kodit të Procedurave Administrative.

Janë realizuar **190** inspektime, nga të cilat **108** në terren, kurse **82** kanë qenë inspektime online për subjekte publike dhe private në faqet web në lidhje me detyrimin për informim të subjekteve të të dhënave, politikat e privatësisë etj. Nga **108** inspektime në terren, **45** prej tyre në kontrollues publik dhe **63** në kontrollues privat. Nga vetë Zyra e Komisionerit (ex-officio) janë kryer **80** inspektime, ndërsa mbi bazë të ankesave janë kryer **28** inspektime.

Hetimet administrative me iniciativë në kontrollues publik dhe privat janë kryer lidhur me procesin e mbledhjes dhe përpunimit të të dhënave personale të subjekteve të të dhënave në sektorë të tillë si:

- arsimi;
- shëndetësia dhe mbrojtja sociale;
- institucionet arsimore para universitare jo publike;
- sektorin e furnizimit me ujë dhe përpunimit të ujërave të ndotura;
- sektorin e vlerësimit të pasurive të luajtshme e të paluajtshme;
- hoteleri, turizëm;
- sektorin e shërbimit përmbarimor gjyqësor;
- sektorin e shërbimit postar.

Në mbyllje të procedurave hetimore, Zyra e Komisionerit ka dalë me **30** vendime, duke vendosur edhe **61** sanksione administrative.

Janë trajtuar **14** praktika për autorizimin e transferimit ndërkombëtar në disa shtete pa nivel të mjaftueshëm të mbrojtjes së të dhënave personale, si dhe janë dhënë **2** vendime.

Për sa i përket fushës së mbrojtjes së të dhënave personale disa nga problematikat e konstatuara, në inspektimet e ushtruara janë lidhur me:

- ✓ Garantimin e të drejtave të subjekteve të të dhënave personale;
- ✓ Garantimin e detyrimit për informim nga kontrolluesi lidhur me mënyrën e përpunimit;

- ✓ Garantimin e detyrimit për korrigjim dhe fshirje të të dhënave nga kontrolluesi;
- ✓ Shërbimet online dhe përpunimin e të dhënave personale në rrjet;
- ✓ Garantimin e detyrimit për njoftim;
- ✓ Garantimin e sigurisë dhe konfidencialitetit nga kontrolluesit.

Në përmbushje të detyrës për shqyrtimin e ankesave në lidhje me procedurat e parashikuara në ligjin nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”, për vitin 2018, Zyra e Komisionerit ka trajtuar **3** ankesa. Megjithëse ligji ka mbi 3 vjet që ka hyrë në fuqi, konstatojmë se ai nuk po zbatohet në nivelin e kërkuar nga organet publike, si dhe nuk po shërben si një mjet efektiv për qytetarët.

Për vitin 2018 në drejtim të zbatimit të detyrimeve që burojnë nga akte ligjore apo nënligjore është:

- miratuar Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 144, datë 13.3.2018 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore “Regjistri elektronik i subjekteve kontrolluese””; *(botuar në Fletore Zyrtare nr. 37 , datë 19.03.2018)*.
- miratuar Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 145, datë 13.3.2018 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore “Regjistri elektronik i kërkesave dhe i përgjigjeve për të drejtën e informimit””; *(botuar në Fletore Zyrtare nr.37, datë 19.03.2018)*.
- miratuar Urdhri i Komisionerit nr. 211, datë 10.09.2018 “Për miratimin e Programit Model të Transparencës për Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore””; *(botuar në Fletore Zyrtare nr.133, e datë 17.09.2018)*.
- miratuar Udhëzimi i Komisionerit nr. 47, datë 14.09.2018 “Për përcaktimin e rregullave për ruajtjen e sigurisë së të dhënave personale të përpunuara nga subjektet përpunuese të mëdha”. *(botuar në Fletore Zyrtare nr.137, datë 25.09.2018)*.
- miratuar Udhëzimi i Komisionerit nr. 48, datë 14.09.2018 “Për certifikimin e sistemeve të menaxhimit të sigurisë së informacionit,

të dhënave personale dhe mbrojtjes së tyre”. (botuar në Fletore Zyrtare nr.137, datë 25.09.2018).

Bazuar në germën a), të pikës 1, të nenit 31 të ligjit nr. 9887/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar, gjatë vitit 2018 Zyra e Komisionerit ka dhënë mendime ligjore për **4** projekt/ligje, **12** projekt/vendime, **6** projekt/marrëveshje, **3** memorandume mirëkuptimi, **1** projekt/udhëzim, si dhe janë dhënë një sërë opinione ligjore e kthim përgjigje të paraqitura nga kontrollues publik e privat.

Zyra e Komisionerit ka zhvilluar **36** aktivitete të ndryshme me qëllim ndërgjegjësimin dhe promovimin e të drejtës për informim dhe mbrojtjes së të dhënave personale. Janë zhvilluar 4 trajnime nga ekspertë të huaj për stafin dhe përfaqësues të institucioneve publike e private.

Zyra e Komisionerit, si institucion i pavarur i cili i nënshtrohet detyrimit për raportimin në Kuvendin e Shqipërisë, si dhe në funksion të zbatimit të Vendimit nr. 49/2017 “Për monitorimin e institucioneve të pavarura kushtetuese dhe të atyre të krijuara me ligj të veçantë”, ka “Realizuar plotësisht” rekomandimet e Rezolutës së Kuvendit të vitit 2017 për vlerësimin e veprimtarisë së institucionit, ashtu si edhe detyrimet që burojnë nga procesi i integritetit evropian.

Vizioni i Zyrës së Komisionerit është garantimi i zbatimit të rregullave të legjislacionit për të drejtën e informimit dhe legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave personale. Në këto kushte, objektivat kryesorë për një zbatim të suksesshëm të ligjit për të drejtën e informimit do të jenë:

- Rritja e ndërgjegjësimit të publikut;
- Bashkëpunim me shoqërinë civile si partner në garantimin e të drejtës për informim;
- Konsolidimi i kuadrit ligjor;

- Monitorim lidhur me emërimin/ndryshimin e koordinatorëve për të drejtën e informimit dhe trajnimi i vazhdueshëm i tyre;
- Monitorim i përditësimit të programeve të transparencës dhe regjistrit të kërkesave dhe përgjigjeve dhe rritja e numrit të hetimeve administrative;
- Krijimi i një jurisprudence cilësore.

Gjithkush mund të bëjë pyetjen nëse kemi probleme me transparencën e autoriteteve publike? Patjetër që kemi. Por, nëpërmjet instrumentit të programit të transparencës sot kemi në dispozicion të publikut një sasi informacioni që nuk ka qenë kurrë e disponueshme më parë. Dhe ky është një proces që vazhdon.

Në funksion të forcimit të transparencës së autoriteteve publike duhen krijuar instrumente ligjore për statusin e koordinatorit, ashtu si dhe penalizim jo vetëm për ata nëpunës publikë që bëhen pengesë, por edhe për ata qytetarë apo subjekte të cilët e keqpërdorin transparencën dhe informacionin publik, duke e keqinterpretuar atë me qëllim për të bërë pis.

Për mbrojtjen e të dhënave personale objektivat e punës lidhen kryesisht me hyrjen në fuqi të “Rregullores së Përgjithshme të Mbrojtjes së të Dhënave (GDPR)” dhe Direktivës si dhe të Konventës 108+ të Këshillit të Evropës (për të cilën ju kërkojmë të përshpejtoni hapat për nënshkrimin dhe ratifikimin sa më parë të saj):

- Përafrimi i legjislacionit shqiptar për mbrojtjen e të dhënave personale me Rregulloren e BE 679/2016 dhe Direktiva 680/2016;
- Ngritja e kapaciteteve të stafit të Zyrës së Komisionerit në kuadër të harmonizimit të ligjit me *acquis communautaire*;
- Bashkëpunimi dhe partneriteti me homologët e shteteve anëtare të BE dhe institucionet shtetërore;
- Mbrojtja e të dhënave personale në sektorin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit;
- Njohja dhe ndërgjegjësimi i kontrolluesve publikë dhe atyre privatë mbi risitë e ligjit të ri të harmonizuar;

- Edukimi i studentëve për të drejtat dhe përgjegjësitë e përdorimit të të dhënave personale në sistemin digjital.

Pra, në kuadër të përafrimit të legjislacionit me GDPR kërkohet një reformë tërësore në të drejtën për mbrojtjen e të dhënave personale, nga legjislacioni për drejtësinë e deri tek Policia e shërbimet sekrete, nga ai për zhvillimet e teknologjisë dhe rrjetet, deri tek konkurrenca e mbrojtja e konsumatorit.

Këtë vit ne kemi fituar të drejtën për të organizuar Konferencën Ndërkombëtare të Komisionerëve të Mbrojtjes së të Dhënave dhe Privatësisë (ICDPPC), nëpërmjet një konkurrimi mes më shumë se 120 vendesh nga të gjithë kontinentet.

Kjo është një sfidë që Zyra e Komisionerit nuk mund ta realizojë e vetme. Kam besim të plotë në mbështetjen tuaj.

Edhe pse Autoritet i vogël i një vendi të vogël, u vlerësuam për besimin që homologët ndërkombëtarë kanë krijuar tek ne, kapacitetet dhe profesionalizmin tonë.

Konferenca është një nga aktivitetet më të rëndësishme botërore, jo vetëm për fushën e privatësisë. Ajo zhvillohet nga institucionet më të rëndësishme në qendrat botërore më të zhvilluara, si në Mançester, Amsterdam, Hong Kong dhe e fundit, në Bruksel e organizuar nga Mbikëqyrësi i Mbrojtjes së të Dhënave të BE.

Ndihem mirë që munda të rendis këtu edhe Tiranën. Sepse kam bindjen se mundemi dhe se e meriton.

- Ne jemi anëtarë të Komitetit Ekzekutiv të Konferencës Ndërkombëtare.
- Zyra e Komisionerit u rikonfirmua si anëtar/vëzhgues në Bordin Evropian të Komisionerëve të Mbrojtjes së të Dhënave, që është organi më i lartë vendimmarrës i BE për këtë fushë.
- Japim kontributin tonë në disa grupe pune ndërkombëtare.

Një kontribut modest në procesin e integritetit të vendit ashtu si dhe në promovimin e tij.

Nuk guxoj ta konsideroj në asnjë rast si sukses personal, por si një sukses të përbashkët të stafit të Zyrës së Komisionerit, të bashkëpunëtorëve tanë, të të gjithë institucioneve që na kanë mbështetur, të Kuvendit dhe të Qeverisë, drejtpërdrejt të Kryetarit të Kuvendit dhe të Kryeministrit.

Së fundi, nuk duhet të harrojmë që e drejta për informim dhe mbrojtja e të dhënave personale janë të drejta dhe liri themelore të njeriut, dhe si të tilla, një nga rregullat më strikte është se Konferenca Ndërkombëtare nuk mund t'i besohet një vendi që nuk i garanton ato në mënyrë maksimale.

Ne ja kemi arritur.

Ju falemnderit.